

Hyvä Sinebrychoffin taidemuseon ystävä,

Suurkiitokset aktiivisille museonystävälle – vuonna 2013 ystäväyhdistyksen jäsenet vierailivat museossa yhteensä 310 kertaa. Museon kävijämäärä oli viime vuonna kaiken kaikkiaan huima: 44 274 museovierasta. Se onkin toiseksi suurin vuosittainen kävijämäärä museon historiassa!

Tammikuussa vietettiin yhdistyksen järjestämää Ranskalaista iltaa Sinebrychoffin taidemuseossa. Monica Groop, Martti Rousi, Kiril Kozlowsky ja Kaisa Kortelainen konsertoivat juhlavasti museon täpötäydessä empiresalissa. Holvikellarissa nautittiin yhdessä maittava illallinen ja osallistuttiin Wenzel Hagelstamin meklaroimaan tuottoisaa taidehuutokauppaan. Kiitokset kaikille osallistujille onnistuneesta illasta!

Sinebrychoffin taidemuseo siirtyi vuoden 2014 alussa osaksi **Kansallisgalleriaa**. **Uudeksi museonjohtajaksi** nimitettiin joulukuussa filosofian tohtori **Kirsi Eskelinen**. Hän on aiemmin toiminut muun muassa Serlachiuksen taidemuseon kokoelmapäällikkönä.

Museon seuraava erikoisnäyttely ***Naisten matkassa 27.3.–10.8.2014*** esittelee 1800-luvun naistaiteilijoiden ulkomaille suuntautuneiden opinto- ja työmatkojen aikana syntyntä tuotantoa. Suomessa ei ollut vielä virallista taideakatemiaa 1800-luvulla. Taideopetusta tarjosivat lähinnä Helsingin, Turun ja Viipurin taideyhdistysten piirustuskoulut. Monet taiteilijat joutuivat hankkimaan ammatillisen taidekoulutuksensa ulkomailla. Naisia ei kuitenkaan hyväksytty opiskelijoiksi Euroopan taideakatemioiden ennen kuin vasta 1900-luvun puolella. Naistaiteilijat hakeutuivatkin pääasiassa miestaiteilijoiden yksityisoppilaisiksi ja jatkoivat sen jälkeen taideopintojaan naisille suunnatuissa yksityisakatemoissa.

Näyttelyssä nähdään teoksia muun muassa Helene Schjerfbeckiltä, Ellen Thesleffiltä, Elin Danielsonilta ja Angelica Kauffmanilta. Näyttely toteutetaan yhteistyössä Ateneumin taidemuseon kanssa.

JÄSENOHJELMA:

- **Yhdistyksen vuosikokous pidetään 12.3.2014 klo 18.00 Sinebrychoffin taidemuseossa.**
Vuosikokouksen yhteydessä amanuessi Reetta Kuojärvi-Närhi luennoi Sinebrychoffin taidemuseon miniatyyrikokoelmasta. Lisäksi esitellään yhdistyksen tekemät lahjoitukset.
Tilaisuuteen lähetetään jäsenille erillinen vuosikokouskutsu.
- **Yhteinen illanvietto Sinebrychoffin taidemuseossa 10.4.2014 klo 17-20**
Sinebrychoffin taidemuseon ystävät kutsuvat vieraakseen Ateneumin ja Kiasman ystävät torstaina 10.4.2014 klo 17.00 alkaen. Illan aikana tutustutaan Naisten matkassa -erikoisnäyttelyyn. Näyttelyn kuraattori Anne-Maria Pennonen kertoo näyttelystä museon seminaaritallassa klo 18. Tilaisuudessa on pieni tarjoilu.

Tilaisuus on yhdistysten jäsenille maksuton.

Mukaan mahtuu 30 Sinebrychoffin taidemuseon ystävää, 30 Ateneumin ystävää ja 30 Kiasman ystävää. Ilmoittautuminen sihteerille 1.4.2014 mennessä sähköpostilla ystavat.siff@fng.fi tai puhelimitse 045-106 8484 (ma klo 14–16).

- **Linnamatka Etelä-Ruotsiin 24–25.5.2014**

Toukokuussa matkataan keväisen vihreään Skåneen tutustumaan paikallisiin linnoihin. Retken pääkohteena on Ramelin suvun omistama historiallinen Övedskloster-linna. Retkellä vieraillaan myös Sövdeborgin, Krageholmin ja Torupin linnoissa. Linnoihin tutustutaan niiden nykyisten omistajien johdolla. Isännät esittelevät komeat sukutilansa retkeläisille ruotsiksi skånen murteella!

ÖVEDSKLOSTER

Övedskloster-linnan historia juontaa kauas 1100-luvulle, jolloin Lundin arkkipiispa Eskil perusti alueelle Pyhälle Kolminaisuudelle pyhitetyn luostarin. Luostarin asuttivat tuolloin ranskalaiset munkit. Eteläinen Ruotsi kuului Tanskaan 1500-luvulla. Tanskan uskonpuhdistuksen seurauksena vuonna 1536 Övedsklosterin varakkaaksi kasvanut luostariyksikkö siirtyi kuninkaalliseen omistukseen ja lopulta vuonna 1666 Lewenhauptin suvun yksityisomistukseen.

Kenraali Hans Ramel osti Övedsklosterin väylyltään Adam Lewenhauptilta vuonna 1753. Ramel aloitti alueella mittavat muutostyöt; hän purki vanhan luostarin ja rakennutti sen paikalle hulleen rokokoolinnan, jonka arkkitehteinä toimivat paroni Carl Hårleman ja Jean Eric Rehn. Linna valmistui kolmetoistavuotisen urakan jälkeen vuonna 1776. Hans Ramel määräsi testamentissaan, että linnan tulisi säilyä yhtenä kokonaisuutena tulevaisakin perinnönjaoissa ja linnan tulisi aina isältään perimään tämän vanhin poika. Linnan nykyinen herra, kuninkaallinen jahtimestari Otto Ramel, toimii isäntänämme vierailun aikana.

SÖVDEBORG

Myös Sövdeborgin linnan historia ulottuu keskiajalle - Övedsklosterin lailla se kuului Lundin piispastolle koko keskiajan ja siirtyi uskonpuhdistuksen myötä Tanskan kruunun kautta lopulta yksityisomistukseen. Vuonna 1587 Sövdeborgin osti Fredrik Lange, joka purki vanhan linnoituksen ja rakennutti tilalle vuosina 1590–1597 kaksisiipisen linnan. Linnan kaakkoisnurkkaa komisti torni ja sitä ympäröi näyttävä vesitäytteinen vallihauta. Vuonna 1630 linna siirtyi Tanskan rikkaimman miehen, Tage Ottesen Thottin omistukseen. Thottin suku rakennutti linnaan uuden pohjoissiiven ja loihti päärakennukseen loisteliaan sisustuksen - joka on osin säilynyt tähän päivään asti!

Sövdeborgin linnan omistaja vaihtui tiheään 1600- ja 1700-luvuilla. Vuonna 1788 linna siirtyi Piperin kreivillisen aatelissuvun omistukseen. Vuosina 1840–1844 linna läpikävi mittavimman muodonmuutoksensa silloisen omistajan Erik Karl Piperin ja professori Carl Georg Bruniuksen johdolla. Linnan 1500-luvulta peräisin olevat osat koristeltiin silloin keskiaikaiseen tyyliin. Kaakkoiskulman kivisalunki stukko- ja tammikoristeltuine sisäkattoineen onkin yksi linnan merkittävimmistä nähtävyyksistä.

Vuodesta 1910 lähtien Sövdeborgin linnan on kuulunut Stiernswärdin suvulle ja sen nykyinen omistaja on Erik Stiernswärd.

KRAGEHOLM

Ystadin kaupungin lähistöllä sijaitsevan Krageholmin linnan historia tunnetaan 1200- ja 1300-luvuilta saakka. Tanskalaisaikana linnan omistivat Duen, Thottin, Brahen ja Krabben suvut. Linnan viimeinen tanskalaisomistaja Jörgen Krabbe tuomittiin maanpetoksesta ja teloitettiin Malmössä vuonna 1678. Näiden dramaattisten tapahtumien yhteydessä myös osa linnasta kärsi vahinkoja tuhopolton seurauksena.

Linnan korjaustyöt aloitettiin vasta 20 vuotta myöhemmin, jolloin leski Jytte Thott myi linnan Kaarle XII:n kuninkaalliselle neuvonantajalle ja sotakanslian päällikölle kreivi Carl Piperille, joka ei kuitenkaan koskaan itse päässyt edes vierailemaan paikassa. Piper johti kuninkaallista armeijaa sodassa Venäjällä ja kuoli lopulta vankeudessa Pähkinälinnassa vuonna 1714. Piperin puoliso Christina Piper toimi miehensä poissaolosta

huolimatta aktiivisesti. Chistina Piperin toimesta Krageholmin linna korjattiin ja se sai tunnusomaisen ulkoasunsa. Linnan itäiseen siipeen rakennettiin Nicodemus Tessin nuoremman suunnittelema Pyhän Paavalin kappeli, joka vihittiin käyttöön vuonna 1723.

Krageholm on ollut Piperin suvun omistuksessa jo yli 300 vuoden ajan lukuun ottamatta lyhyttä ajanjaksoa 1897–1930, jolloin siirtyi perinnönjaon kautta jälleen hetken ajaksi Brahen suvulle. Linnan nykyinen omistaja on kreivi Fritz Piper.

TORUP

Torupin linna on retkikohteista vanhin. Linnan historia ulottuu aina 980-luvulle saakka ja se on yksi Pohjolan parhaiten säilyneistä keskiaikaisista linnoista. Nykyisen näyttävän kolmikerroksisen tiililinnan, jonka luoteiskulmaa koristaa kahdeksankulmainen torni ja kaakkoiskulmaa pyöreä torni, suunnitteli ja rakennutti 1500-luvulla leski Görvel Fadersdotter (Sparre) poikansa Nils Ulfstandin kunniaksi.

1500–1900-lukujen aikana linnalla oli useita omistajia, joihin kuuluivat muun muassa Grubben, Ulfeldtin, Stjernbladın ja Coyetin suvut. Vuonna 1970 Torupin linna myytiin Malmön kaupungille. Viimeisen yksityisomistajan Ernst Gustaf von Leitnerin perilliset asuttivat linnaa kuitenkin vielä vuoteen 2012 asti. Sopimuksen mukaan heillä olisi ollut oikeus asua linnassa aina vuoteen 2035 asti.

Ilmoittautuminen

Matkalle ilmoittaudutaan **ensisijaisesti sähköpostilla suoraan matkatoimistoon:**

Carlson Wagonlit Travel/ Teija Ikonen

Sähköposti: **tikonen@carlsonwagonlit.fi**

Puhelin: 0205 615 324

Osoite: Ruoholahdenkatu 23, 00180 Helsinki

Ilmoittautuminen matkalle alkaa 3.2.2014. Valitettavasti aikaisemmin tapahtuneita ilmoittautumisia ei voida huomioida. Ilmoittautuminen päättyy 14.2.2014.

Retken **matkaohjelma** on tämän kirjeen **liitteenä**.

Aurinkoista loppupalvea toivottaen,

Anna Väättänen

Sihteeri

ystavat.siff@fng.fi

puh. 045–1068484 (ma 14–16)